

Paavo Arhinmäki vas

Kirjallinen kysymys turvapaikanhakijoiden koulutuksesta ja työllistymisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Suomeen saapui vuoden 2015 aikana sisäministeriön tietojen mukaan 32 478 turvapaikanhakijaa. Määrä on lähes kymmenkertainen vuoteen 2014 verrattuna. Kaikki turvapaikanhakijat eivät tule saamaan myönteistä turvapaikkapäätöstä eivätkä tule jäämään Suomeen. Iso osa turvapaikanhakijoista kuitenkin jää asumaan Suomeen.

Suomen inhimillinen vastuu on antaa turvaa niille, jotka sitä tarvitsevat. Sitä edellyttävät myös Suomen hyväksymät kansainväliset sopimukset. Sotaa ja vainoa pakenevien ihmisten suuri määrä on haaste suomalaiselle yhteiskunnalle. Meidän pitää pystyä mahdollisimman hyvin kotouttamaan maahan tulijat. Kun kotouttamisessa onnistutaan, ovat uudet suomalaiset iso mahdollisuus yhteiskunnallemme.

Suurin osa maahan saapuvista on nuoria, työikäisiä ihmisiä. Suomen väestörakenteen ongelmana on ollut väestön ikääntyminen. Väestömme ikääntyy tällä hetkellä nopeammin kuin useissa muissa teollisuusmaissa. Taloudellinen huoltosuhde heikkenee eläkeläisten ja työttömien määrän kasvaessa.

Turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien pääsyä työmarkkinoille on esitetty helpotettavaksi mahdollistamalla palkkojen alentaminen. Työehtojen polkeminen on täysin väärä tapa yrittää kotouttaa turvapaikanhakijoita ja maahanmuuttajia.

Suomalaisen yhteiskunnan kannalta olisi kestävä tilanne, jos luodaan kahden kerroksen työmarkkinat. Se ei helpottaisi sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja loisi täysin tarpeetonta vastakkainasettelua työntekijöiden välillä.

Ainoa kestävä ja toimiva tapa kotouttaa turvapaikanhakijat suomalaiseen yhteiskuntaan on panostaa kielen oppimiseen ja koulutukseen. Nämä ovat myös tie työelämään.

Vastaanottokeskuksissa aika kuluu usein odotteluun ja oleskeluun. Odottelu lamaannuttaa ja laistostaa. Epävarmuus omasta tilanteesta ja aiemmin koettu saattavat aiheuttaa ahdistusta.

Edellä mainituista syistä on todella tärkeää saada turvapaikanhakijat mahdollisimman pian koulutukseen, työelämään ja osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Yhteiskuntaan kotoutuminen, kielen

Kirjallinen kysymys KK 414/2015 vp

oppiminen, opiskelu ja työllistyminen ovat luonnollisesti keskeisiä asioita myös maahanmuuttajan itsensä kannalta.

Kotouttamistoimenpiteet tulisivat aloittaa jo turvapaikkahakemuksen käsittelyn aikana. Maahanmuuttajan tulisi päästä mahdollisimman nopeasti kieli- ja kulttuurikoulutukseen riippumatta sijoituspaikasta.

Myös opinto- ja uraohjaus tulisi aloittaa viivytystä. Ohjaukseen kuuluu henkilön osaamisen ja ammattitaidon selvittäminen ja tunnistaminen.

Koulutettujen opettajien palkkaaminen vastaanottokeskuksiin parantaisi ja monipuolistaisi koulutuksen laatua nykyisestä. Vapaaehtoiset työntekijät hoitavat usein kotouttamiskoulutusta ajallisten resurssiensa, kykyjensä ja voimavarojensa mukaisesti. Kielikoulutusta annetaan vain noin neljä tuntia viikossa.

Opettajien palkkaamisen lisäksi koulutetuille turvapaikan saaneille henkilöille on luotava nykyistä räätälöidympiä väyliä työelämään. Esimerkiksi muuntokoulutuksen kehittämisessä on huomioitava kokonaisvaltaisesti ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulut ja yliopistokoulutus sekä TE-keskusten rooli. Myös kansalais- ja työväenopistojen tarjontaa on pyrittävä hyödyntämään.

Kun koulutus saadaan käyntiin viivytystä, henkilön pääsy jatkokoulutukseen tai työmarkkinoille paranee.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millaisiin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä turvapaikanhakijoiden kotouttamiskoulutuksen laadun parantamiseksi vastaanottokeskuksissa ja

miten hallitus aikoo parantaa ja nopeuttaa koulutettujen turvapaikan saaneiden henkilöiden pääsyä työelämään?

Helsingissä 19.1.2016

Paavo Arhinmäki vas